

Tisková zpráva

Lékárníci varují: Pozor na kombinace antibiotik s jinými léky, stravou i nápoji. Může se tím ovlivnit nejen jejich účinnost

Antibiotika dokáží vyřešit závažné zdravotní problémy a jejich objev měl zásadní vliv na rozvoj medicíny. Přesto se nejedná o univerzální léčivé přípravky, jak se někteří pacienti mylně domnívají. Jsou účinná pouze proti bakteriálním infekcím a je nutné je užívat s rozvahou. Antibiotika mohou navíc reagovat s jinými užívanými léky, stravou nebo nápoji, což si pacienti mnohdy neuvědomují. Také proto se Česká lékárnická komora (ČLČK) připojuje k Evropskému antibiotickému dni vlastní osvětovou akcí – Antibiotickým týdnem v lékárnách, který letos proběhne již podesáté. Od 18. do 24. listopadu poradí lékárníci pacientům ve více než 1 100 zapojených lékárnách po celé ČR.

Praha, 18. listopadu 2019 – Každý pátý pacient se stále mylně domnívá, že antibiotika účinkují proti chřipce, nachlazení či viróze. Odhalily to výsledky dotazníkových šetření, která ve spolupráci s komorou připravují každoročně studenti farmaceutických fakult v Hradci Králové a Brně. „Mezi českými pacienty je o antibiotikách rozšířeno mnoho polopravd, mýtů a nepřesností. Mnozí si myslí, že jsou řešením na téměř všechny zdravotní nemoci, což je představa zcela lichá. Lékárníci se dlouhodobě zapojují do edukace široké veřejnosti v oblasti zdraví a zodpovědného užívání antibiotik, a proto i letos pořádá Česká lékárnická komora akci Antibiotický týden v lékárnách. Desátý ročník je zaměřen na nevhodné a mnohdy až nebezpečné kombinace antibiotik s jinými léky, potravinami a nápoji. O správném užívání antibiotik by se pacienti vždy měli poradit se svým lékárníkem,“ přibližuje účel již 10. ročníku Antibiotického týdne v lékárnách **prezident ČLČK Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.**

Pacienti užívající antibiotika chodí do práce a zbylá si schovávají pro další potřebu, ukázal průzkum České lékárnické komory a studentů farmacie

Z výsledků loňského dotazníkového šetření studentů farmaceutických fakult v Hradci Králové a Brně vyplynuly i další zajímavosti o přístupu Čechů k užívání antibiotik. „Výsledky dotazníkového šetření poukazují na potřebu soustavné edukace pacientů. Například počet pacientů, kteří si schovávají zbylá antibiotika pro případnou další potřebu je stále více než 10 %. Tito pacienti si neuvědomují, že antibiotika nejsou určena k neřízené samoléčbě a zbytečně vystavují zdravotním rizikům nejen sebe, ale v důsledku zvýšení rizika vzniku rezistentních kmenů i své okolí. Velká část dotázaných podceňuje infekční onemocnění a 55 % dospělých chodí v době užívání antibiotik do práce, z toho 13 % od prvního dne jejich užívání,“ komentuje výsledky dotazníkového šetření **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.**

Pro další informace:

Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident ČLČK:

+420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz

PharmDr. Martin Kopecký, Ph.D., viceprezident ČLČK:

+420 604 344 754, kopecky@lekarnici.cz

Mgr. Michaela Bažantová, tisková mluvčí ČLČK:

+420 776 365 213, bazantova@lekarnici.cz

V některých ohledech jsou ale pacienti naopak zodpovědnější než v minulých letech. „*Pozitivní například je, že 100 % dotázaných dospělých užívá antibiotika po stanovenou dobu lékařem. Klesá také počet rodičů, kteří považují radu režimových opatření od lékaře za nedostatečnou zdravotní péči. Zatímco v roce 2017 považovalo režimová opatření za nedostatečnou péči 23,7 % dotazovaných rodičů, loni klesl jejich počet na 14,5 %. Snížil se také počet rodičů, kteří se mylně domnívají, že užívání antibiotik během nachlazení urychluje uzdravení o polovinu. Dříve si to myslelo více než 19 % rodičů, z posledního šetření se jejich počet snížil na 9,7 %. Většina rodičů (72,7 %) řeší nachlazení a běžné příznaky s ním spojené u svých dětí samoléčbou. Bohužel 2 % rodičů podle svého vyjádření nemůže se svými dětmi zůstat doma a posílají je do školy či školky,*“ komentuje výsledky dotazníkového šetření **viceprezident ČLnK PharmDr. Martin Kopecký, Ph.D.**

Výrazné nežádoucí účinky nebo snížená účinnost? Lékárník vám poradí, jak předepsaná antibiotika správně užívat a jak případně upravit stravování

Protože jsou antibiotika účinná pouze proti bakteriálním infekcím, které pozná jenom lékař, jsou k dostání výhradně na lékařský předpis. Základní úkon lékárníka je tzv. dispensace - lékárník při vydání léku pacienta instruuje, jak lék užívat. Zároveň ověřuje, že pacient pokyny správně pochopil a bude podle nich postupovat. „*Aby se pacient infekce zbavil, je nutné dodržovat doporučení lékárníka a režimová opatření,*“ upozorňuje **PharmDr. Martin Kopecký, Ph.D.** a dodává: „*Antibiotika mohou reagovat s některými potravinami, nápoji, užívanými léky, bylinkami nebo doplňky stravy. Výsledkem mohou být výrazné nežádoucí účinky nebo snížená účinnost, která nemusí stačit k likvidaci infekce. Naopak mohou i antibiotika způsobit změnu účinku jiného léku.*“ Vhodným doplňkem antibiotické léčby v jejím průběhu i po ní jsou probiotika, která se liší složením a s jejichž výběrem pomůže pacientům odborný personál v lékárnách.

„*Dispensace lékárníkem vede k maximalizaci účinku a minimalizaci rizik při užívání léku pacientem. Jedním z příkladů, kdy mohou antibiotika negativně ovlivnit užívání jiného léku, jsou například v české populaci hojně užívané léky na snižování hladiny cholesterolu - statiny (např. simvastatin). Pokud s nimi pacient zároveň užívá tzv. makrolidová antibiotika, například klarithromycin, může dojít ke zvýšení jejich nežádoucích účinků,*“ říká **lékárnice a tisková mluvčí ČLnK Mgr. Michaela Bažantová.**

Na účinnost samotných antibiotik může mít vliv i konzumace mléka či minerální vody. „*Doxycyklin a některá jiná antibiotika pak mohou tvořit například s vápenatými nebo hořčnatými ionty v trávicím traktu nerozpustné komplexy, které se nevstřebají ze zažívacího ústrojí do krve, v níž nedosáhnou potřebné účinné koncentrace. Tyto ionty se vyskytují například v mléce, jogurtech, rozpustných minerálních tabletách nebo minerálkách,*“ přibližuje další příklady ze své praxe **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.** Pro zapití valné většiny léků doporučují lékárníci obyčejnou vodu v minimálním množství 200 ml.

Pro další informace:

Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident ČLnK:

+420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz

PharmDr. Martin Kopecký, Ph.D., viceprezident ČLnK:

+420 604 344 754, kopecky@lekarnici.cz

Mgr. Michaela Bažantová, tisková mluvčí ČLnK:

+420 776 365 213, bazantova@lekarnici.cz

Užívejte antibiotika zodpovědně, aby byla účinná nejen dnes, ale i v budoucnu pro vaše děti a vnoučata

Do letošního ročníku Antibiotického týdne se zapojilo více než 1 100 lékáren ve všech krajích ČR. „ČLkK připravila v rámci akce informační plakáty a letáčky, které obsahují důležité informace o správném užívání a možných interakcích antibiotik. Nejblíže zapojenou lékárnou naleznou pacienti v mobilní aplikaci Lékárny v ČR a ve vyhledávači lékáren na stránce České lékárnické komory www.lekarnici.cz," upřesňuje **tisková mluvčí ČLkK Mgr. Michaela Bažantová**. Další praktické rady a zajímavosti týkající se antibiotik jsou dostupné také na patientském webu www.lekarnickekapky.cz v sekci „Antibiotický týden“.

Česká lékárnická komora je samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující lékárníky. Byla zřízena zákonem ČNR č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Její ustavující sjezd se uskutečnil 28. - 29. září 1991.

Česká lékárnická komora dbá, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu lékárnického povolání. Posuzuje a hájí práva a profesní zájmy svých členů, stejně tak chrání jejich profesní čest.

Pro další informace:

Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident ČLkK:

+420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz

PharmDr. Martin Kopecký, Ph.D., viceprezident ČLkK:

+420 604 344 754, kopecky@lekarnici.cz

Mgr. Michaela Bažantová, tisková mluvčí ČLkK:

+420 776 365 213, bazantova@lekarnici.cz

